

ZÁKLADNÍ IDENTIFIKACE

ID	JHC-CB003
Název/motiv mozaiky	Panna Marie „Sedes sapientiae“ a Kristus v lunetě
Autor	návrh Pantaleon Major OSB., realizace Viktor Foerster (figury) a členové řádu Nejsvětější Svátosti oltářní za dozoru Viktora Foerstera (ornamentika)
Datace	1904
Místo	kostel Panny Marie Růžencové, Žižkova tř. 251/6, České Budějovice 6
GPS souřadnice	48°58'19.902"N, 14°28'47.330"E
Rozměry mozaiky, umístění	výška 1 m, šířka 2,5 m (luneta s Kristem) Mozaiky jsou instalovány na čelní štěně kostela nad vchodem.
Výška umístění mozaiky nad zemí	cca 2,9 m (luneta s Kristem)
Mozaika je směřována na (SS)	severovýchod
Popis okolí, statika budovy	Mozaiky se nachází v městské zástavbě. Budova nevykazuje ztráty výrazné stavebního materiálu. Místy je popraskaná omítka, čímž však nejsou mozaiky nijak ohroženy.
Poznámky	

HUMANITNÍ PRŮZKUM MOZAIKY

Mozaiky dotváří výzdobu průčelí kostela Panny Marie Růžencové kongregace Nejsvětější Svátosti (petrinů) v Českých Budějovicích. Výstavba budovy začala v roce 1898 podle plánů Jakuba Stabernaka. Vnitřní výzdoby se ujal malíř Pantaleon Major patřící k emauzským benediktinům, který je představitelem beuronského stylu. Spolu se stavebníkem kostela Klementem Petrem navrhli rozvrh nástěnné výmalby s figurálními výjevy reprezentujícími růžencová tajemství. Specifický beuronský styl „vyznačující se monumentalitou, vážností, hieratičností, klasickými formami a důrazem na dekorativní složku“ vycházel ze starokřesťanského a orientálního umění. V tomto duchu byla také navržena dekorace průčelí. Kartony pro ni provedl Pantaleon Major, samotnou mozaiku realizoval v roce 1904 Viktor Foerster.

Budova s centrálním rizalitem zakončeným trojúhelným štítem je opatřena šesti poli mozaiky. Ve štítu je to dekorativní rozvilina, pod lunetovou římskou nápisové pole HIC EST DOMUS DOMINI ET PORTA COELI, pod ním nejdůležitější část výzdoby – sedící Panna Marie, u jejíchž nohou klečí biskup Martin Říha a zakladatel kostela Klement Petr, dvě pole s květinovými vázami a jako poslední výzdoba tympanonu vstupního portálu s polopostavou Krista označeného písmeny A a Ω. V pravé ruce drží rozevřenou knihu s textem *Já jsem vzkříšení a život*.

Centrální mozaika Panny Marie byla navržena podle deskového obrazu *Sedes sapientiae* ve *Technologie údržby a konzervace mozaiky Posledního soudu a metody restaurování - konzervování středověkého a archeologického skla*

smíchovském kostele Archanděla Gabriela, který byl centrem beuronského umění.

CHARAKTERIZACE PROSTŘEDÍ A SAMOTNÉ MOZAIKY

Působení okolního prostředí, míra zakrytí mozaiky, biologické poškození

- popraskaná omítka v blízkosti mozaiky v tympanonu – mozaika není tímto nijak ohrožena

Ztráty materiálu v ploše

- plošné ztráty byly zaznamenány na centrálním obrazu na dvou místech (výjev Panny Marie Růžencové)

- na centrálním motivu dochází k odfukování mozaiky od podkladu

- plošné ztráty byly rovněž zaznamenány v horním trojúhelníkovém tympanonu

- ztracené kostky z obrazového pole napravo od centrálního výjevu

Použitý materiál - kostky a pojiva

Projekt MK DF12P01OVV017

Mozaika je sestavena ze štípaných skleněných kostek o přibližné velikosti 1,5 cm x 1 cm.

Technologie údržby a konzervace mozaiky Posledního soudu a metody restaurování - konzervování středověkého a archeologického skla

Použité sklo je zakalené. Na povrchu kostek nejsou známky korozního poškození ani znečištění (platí pro pohledovou stranu). Zastoupeny jsou kostky se zlacením. Pojivo mezi kostkami není patrné.

ANALYTICKÝ PRŮZKUM

Optická mikroskopie - nebyla provedena

POZNÁMKY

Přílohy Literatura

Z Budějovic, *Národní Politika*, 1904, 31. 12., s. 8.
Emanuel Poche (red.), *Umělecké památky Čech I, A-J*, Praha 1977, s. 208.
Jiří Černý, Beuronské umění v Českých Budějovicích. 100. výročí posvěcení Růženeckého kostela, *Mezinárodní Report*, 2000, č. 9, s. 42-44.
Antonín Langhamer, Minulost a přítomnost skleněné mozaiky v Čechách, *Sklář a keramik*, roč. 53, 2003, č. 4-5, s. 72-78.
Magdalena Kracík Štorkánová – Tomáš Hájek, *Muzivní umění. Mozaika v českém výtvarném umění*, Praha 2014, s. 65-67.